

Retsudvalget (2. samling)
REU alm. del - Bilag 224
Offentligt

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

JUSTITS MINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 22. februar 2008
Kontor: Strafferekskontoret
Sagsbeh: Ketilbjørn Hertz
Sagsnr.: 2008-730-0606
Dok.: KHE40909
+ bilag

Til Retsudvalgets orientering fremsendes vedlagt udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Justering af dommernormeringen ved byretterne).

Lovudkastet er sendt til høring hos de myndigheder og organisationer mv., som fremgår af vedlagte høringsliste, med høringsfrist til den 10. marts 2008.

Lene Espersen

/
Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Dato: 20. februar 2008
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2008-730-0606
Dok.: KHE40902

UDKAST

Forslag
til
Lov om ændring af retsplejeloven
(Justering af dommernormeringen ved byretterne)

§ 1

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1261 af 23. oktober 2007, som ændret ved lov nr. 67 af 11. februar 2008, foretages følgende ændringer:

1. I § 9, stk. 2, ændres ”38” til: ”39”.

2. § 9, stk. 4, ophæves.

Stk. 5-13 bliver herefter stk. 4-12.

3. I § 9, stk. 6, der bliver stk. 5, indsættes efter ”Aalborg”: ”og retten på Frederiksberg”.

4. § 9, stk. 12, der bliver stk. 11, affattes således:

”Stk. 11. Retten på Bornholm består af en præsident og mindst 1 anden dommer.”

5. I § 9, stk. 13, 1. pkt., der bliver stk. 12, 1. pkt., ændres ”stk. 2-12” til: ”stk. 2-11”.

6. § 9, stk. 13, 2. pkt., der bliver stk. 12, 2. pkt., affattes således:

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

”Der kan højst udnævnes yderligere 5 dommere ved Københavns Byret, yderligere 4 dommere ved hver af de retter, der er nævnt i stk. 3-5, yderligere 3 dommere ved hver af de retter, der er nævnt i stk. 6-8, yderligere 2 dommere ved hver af de retter, der er nævnt i stk. 9 og 10, og yderligere 1 dommer ved retten på Bornholm.”

7. I § 10, stk. 1, 1. pkt., § 12, stk. 2, 1. pkt., § 13, stk. 1, § 19, stk. 1 og stk. 3, 1. pkt., § 32, stk. 4, 1. pkt., § 33 a, stk. 1, 1. og 2. pkt., § 53, § 58, stk. 2, 1. pkt., § 79, stk. 1, og § 357, stk. 4, 1. pkt., udgår ”(på Bornholm dommeren)”.

8. I § 10, stk. 1, 2. pkt., udgår ”(dommeren)”.

9. I § 12, stk. 7, 2. pkt., og stk. 8, 2. pkt., ændres ”dommeren” til: ”rettens formand”.

10. I § 19, stk. 3, 2. pkt., udgår ”(dommerens)”.

11. I § 44 a, stk. 4, udgår ”og dommeren ved retten på Bornholms”.

12. § 45, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

13. I § 47 a, stk. 3, udgår ”(for så vidt angår retten på Bornholm af præsidenten for Østre Landsret)”.

14. I § 47 b, stk. 3, 1. pkt., udgår ”(for så vidt angår retten på Bornholm præsidenten for Østre Landsret)”.

15. I § 47 c, stk. 3, 1. pkt., udgår ”(for så vidt angår retten på Bornholm til præsidenten for Østre Landsret)”.

16. I § 48, stk. 2, 2. pkt., udgår ”dommeren ved retten på Bornholm og”.

17. I § 57, stk. 1, 1. pkt., § 334, stk. 1, 1. pkt., og § 735, stk. 1, 1. pkt., udgår ”(på Bornholm af dommeren)”.

18. § 135, stk. 2, 2. pkt., ophæves.

19. I § 791 a, stk. 3, nr. 3, ændres ”, 281, 289” til: ”eller 281”.

20. I § 791 b, stk. 1, nr. 3, ændres ”, en forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13 eller en overtrædelse af § 289” til: ”eller en forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13”.

§ 2

Justitsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er i lyset af erfaringerne siden politi- og domstolsreformens ikrafttræden at justere fordelingen af dommerstillinger mellem enkelte byretter, således at det mindste antal dommere, der ifølge retsplejeloven skal udnævnes, nedsættes med 2 dommere ved retten på Frederiksberg og samtidig forhøjes med 1 dommer ved Københavns Byret og ved retten på Bornholm. Det samlede antal byretsdommerstillinger på landsplan ændres ikke.

Den foreslåede justering af dommernormeringen indebærer, at der skal udnævnes en yderligere dommer ved retten på Bornholm, således at der ved retten på Bornholm fremover vil være mindst 2 dommere, hvor der i dag er én. Det foreslås på denne baggrund, at embedschefen for retten på Bornholm fremover skal have titel af præsident på samme måde som embedscheferne for de øvrige byretter.

Endvidere foreslås der justeringer med hensyn til, hvor mange dommere fra den landsdækkende normering der kan udnævnes ved de enkelte byretter.

2. Gældende ret

Antallet af byretsdommere fremgår af retsplejelovens § 9, der for hver af landets 24 byretter fastsætter et mindste antal dommere, der skal udnævnes ved den enkelte ret.

Ud over de dommerstillinger, der på denne måde er fordelt mellem de enkelte byretter (i alt 227 dommerstillinger), skal der efter retsplejelovens § 9 udnævnes yderligere 25 byretsdommere på landsplan, således at det samlede antal byretsdommere er 252. Overgangsbestemmelser som led i politi- og domstolsreformen (lov nr. 538 af 8. juni 2006) gør dog, at 12 af disse stillinger endnu ikke er besat.

Placeringen af de 25 dommerstillinger fra den landsdækkende normering fastsættes for hver stillings vedkommende af Domstolsstyrelsen i forbin-

delse med indfasningen af politi- og domstolsreformen og herefter ved ledighed i en dommerstilling ved en byret, hvor der er udnævnt en eller flere yderligere dommere ud over retsplejelovens minimumstal for den pågældende byret. Den enkelte dommer er således fast udnævnt ved én byret, og en dommerstilling kan kun flyttes fra en byret til en anden ved stillingsledighed.

Retsplejeloven fastsætter, hvor mange dommere fra den landsdækkende normering der højst kan udnævnes ved hver enkelt byret. Det maksimale antal yderligere dommere (ud over minimumstallet) afhænger af byrettens størrelse og udgør for Københavns Byret 4 dommere, for retten i Glostrup og retten på Frederiksberg 3 dommere og for de øvrige byretter 2 dommere, dog således at der ikke kan udnævnes yderligere dommere ved retten på Bornholm.

Embedscheferne ved byretterne bortset fra retten på Bornholm har titel af præsident.

3. Lovforslagets udformning

3.1. Retsplejelovens regler om antallet af dommere ved byretterne blev i forbindelse med politi- og domstolsreformen, der blev gennemført ved lov nr. 538 af 8. juni 2006 og trådte i kraft den 1. januar 2007, fastsat med udgangspunkt i en beregning fra Domstolsstyrelsen, der byggede på det vægtede antal civile sager og straffesager ved de hidtidige byretter. For så vidt angår de hidtidige retskredse, der blev delt i forbindelse med reformen, blev det vægtede antal sager i de enkelte dele af retskredsen opgjort på grundlag af indbyggertallet i disse dele, idet Domstolsstyrelsen ikke var i besiddelse af statistiske oplysninger, der nærmere kunne belyse, fra hvilke dele af de hidtidige retskredse de enkelte sager kom.

Efter domstolsreformens ikrafttræden har det vist sig, at antallet af sager i de enkelte retskredse ikke er helt forholdsmæssigt fordelt i forhold til indbyggertallet. For så vidt angår den ændring af retskredsgrænsen mellem Københavns Byret og retten på Frederiksberg, der skete ved politi- og domstolsreformen, har det således vist sig, at retten på Frederiksberg i 2007 har modtaget færre sager, end det var forudsat i de oprindelige beregninger, mens Københavns Byret har modtaget flere sager end forudsat. Det har desuden vist sig, at den administrative byrde for dommeren på Bornholm er større end antaget forud for reformen.

Domstolsstyrelsen har derfor foreslået, at Københavns Byret kommer til at bestå af en præsident og mindst 39 andre dommere (mod nu en præsident og mindst 38 andre dommere), og at retten på Frederiksberg kommer til at bestå af en præsident og mindst 10 andre dommere (mod nu en præsident og mindst 12 andre dommere).

Da den administrative byrde for dommeren på Bornholm som nævnt har vist sig at være større end antaget forud for reformen, har Domstolsstyrelsen endvidere foreslået, at retten på Bornholm kommer til at bestå af en præsident og mindst én anden dommer (mod nu én dommer).

Med henblik på at sikre den fleksibilitet og robusthed, der var hensigten med etableringen af ordningen med et mindste dommerantal ved den enkelte byret supplerede med en landsdækkende normering, har Domstolsstyrelsen endelig med hensyn til den landsdækkende normering foreslået, at der ved Københavns Byret kan udnævnes højst yderligere 5 dommere (mod nu 4), at der ved de retter, der består af en præsident og mindst 10-14 andre dommere (retterne i Glostrup, Århus, Odense og Aalborg og retten på Frederiksberg), kan udnævnes højst 4 yderligere dommere (mod nu 3 eller 2), at der ved de retter, der består af en præsident og mindst 7-9 andre dommere (retterne i Roskilde, Kolding, Sønderborg, Randers, Næstved, Hillerød og Lyngby), kan udnævnes højst yderligere 3 dommere (mod nu 2), og at der ved retten på Bornholm kan udnævnes højst én yderligere dommer (mod nu ingen).

3.2. Justitsministeriet er enig med Domstolsstyrelsen i, at der i lyset af erfaringerne siden politi- og domstolsreformens ikrafttræden bør ske en justering af retsplejelovens regler om antallet af dommere ved retten på Frederiksberg, Københavns Byret og retten på Bornholm.

I overensstemmelse med Domstolsstyrelsens anbefaling foreslås det således, at det mindste antal dommere, der ifølge retsplejeloven skal udnævnes, nedsættes med 2 ved retten på Frederiksberg og forhøjes med 1 ved Københavns Byret og ved retten på Bornholm. Endvidere foreslås i overensstemmelse med Domstolsstyrelsens anbefaling justeringer med hensyn til, hvor mange dommere fra den landsdækkende normering der kan udnævnes ved de enkelte byretter.

Som følge af, at retten på Bornholm efter forslaget fremover skal bestå af mindst 2 dommere (mod i dag én dommer), foreslås det, at embedschefen

ved retten på Bornholm får titel af præsident ligesom embedscheferne ved de øvrige byretter.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1-6 (forslag til ændring af retsplejelovens § 9), og bemærkningerne hertil.

3.3. Lovforslaget indebærer en ændring af det mindste antal dommere, der efter retsplejeloven skal udnævnes ved retten på Frederiksberg, Københavns Byret og retten på Bornholm.

Lovforslaget indebærer ikke i sig selv nogen umiddelbar ændring af det samlede antal dommere ved retten på Frederiksberg eller Københavns Byret.

Fra lovens ikrafttræden vil 2 af de nuværende 13 dommerstillinger (inkl. præsidenten) ved retten på Frederiksberg imidlertid være yderligere stillinger fra den landsdækkende normering, således at Domstolsstyrelsen ved stillingsledighed bestemmer, ved hvilken byret stillingen skal være placeret. Loven giver således mulighed for i tilfælde af stillingsledighed at nedsætte det samlede antal dommere ved retten på Frederiksberg.

For så vidt angår Københavns Byret vil én af de yderligere 4 dommerstillinger fra den landsdækkende normering, der i øjeblikket er placeret ved Københavns Byret, fra lovens ikrafttræden være en del af det mindste antal dommere, der ifølge retsplejeloven skal udnævnes ved Københavns Byret.

Da der i dag kun er udnævnt én dommer ved retten på Bornholm, indebærer lovforslaget, at der skal udnævnes en yderligere dommer ved retten på Bornholm. Af bevillingsmæssige grunde foreslås det derfor, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden. Det er hensigten, at loven skal sættes i kraft den 1. januar 2009 eller på det tidligere tidspunkt, hvor der måtte opstå ledighed i en stilling ved en byret, hvor der udnævnt en eller flere yderligere dommere fra den landsdækkende normering, eller ved retten på Frederiksberg, hvor lovforslaget som nævnt indebærer, at to dommerstillinger bliver stillinger fra den landsdækkende normering.

Hvis loven sættes i kraft før den 1. januar 2009, finansieres den yderligere dommerstilling ved retten på Bornholm ved, at den ledige stilling ved en anden byret ikke genbesættes. Hvis loven sættes i kraft den 1. januar